

การเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

Knowledge Dissemination to Improve the Quality of Life for the Elderly by Using Information Technology

ทิพวัลย์ แสนคำ¹ / สกรณ บุษบง² / ณัฐพล แสนคำ³

Thippawan Saenkham / Zagon Bussabong / Nuttapol Saenkham

^{1,2,3} สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Computer Science Program, Faculty of Science, Buriram Rajabhat University

Received: October 16, 2019

Revised: April 24, 2020

Accepted: April 28, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบ และ 2) ประเมินประสิทธิภาพของระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พื้นที่ในการศึกษา ได้แก่ ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ขั้นตอนการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 พัฒนาระบบโดยใช้วัฏจักรการพัฒนา ระบบสารสนเทศ เก็บข้อมูลความต้องการจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ pHp, MySQL และ Edit Plus ระยะที่ 2 ประเมินประสิทธิภาพของระบบโดยใช้แบบสอบถาม โดยมีค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเป็น 0.82 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุ และประชาชนในตำบลเสม็ด ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 20 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระบบที่พัฒนาขึ้นมีรูปแบบและเนื้อหาตรงตามความต้องการของผู้ใช้ โดยมีผลการประเมินประสิทธิภาพด้านความต้องการการทำงานของระบบในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยที่

4.15 ระดับมาก และด้านการใช้งานระบบ ผู้ใช้มีความคิดเห็นในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยที่

4.35 ระดับมาก

คำสำคัญ : การเผยแพร่ความรู้, ผู้สูงอายุ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, การพัฒนาคุณภาพชีวิต

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop the knowledge dissemination system on the elderly's quality of life development by using information technology and 2) to evaluate the efficiency of the system. The research area was Samet sub-district, Muang district, Buriram province. The research procedure was divided into 2 phases: Phase 1, the system was developed by using the Software Development Life Cycle (SDLC). The needs of 5 key informants were examined through an in-depth interview. The key informants were selected by using a purposive sampling method. The tools used in the system development included pHp, MySQL and Edit Plus. And Phase 2, the efficiency of the system was evaluated by utilizing sets of questionnaire with a reliability of 0.82. Twenty participants from the elderly and the general public in Samet sub-district were used as a sample group of the study obtained by using a simple random method. Statistics used in data analysis were mean and Standard Deviation. The results revealed that in terms of the needs on the operational system, the users had a high satisfaction level in overall aspect (4.15). As for the system utilization, the users had a high satisfaction level in overall aspect (4.35).

Keywords: dissemination, elderly, information technology, improvement
quality of life

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรอย่างรวดเร็วของไทย ทำให้สัดส่วนผู้สูงอายุและดัชนีการสูงวัย (Aging Index) สูงขึ้น ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่าประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุแล้ว โดยประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มสังคมสูงอายุของกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นอันดับที่ 2 รองจากประเทศสิงคโปร์ จากสัดส่วนผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงคาดการณ์ว่าอีกไม่กี่ปีประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Konkaew, Thonglerm & Sapprasert, 2019) เนื่องจากผู้สูงอายุจะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ อาจเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพกาย ส่งผลให้เกิดความตึงเครียดทั้งจากการสูญเสียบทบาททางสังคมและความยากลำบากในการดำเนินชีวิตได้ (Parayat, Kangchai & Somanusorn, 2016; Arlete & Anita, 2015; PhimPhandee, 2019) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพแนวทางหนึ่ง คือ การจัดโรงเรียนผู้สูงอายุระดับตำบล ที่นอกจากจะสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สูงอายุด้วยกันและเป็นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ยังเป็นฐานในการเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่อง ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (Imiwat et al., 2019)

ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นพื้นที่ให้บริการวิชาการของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 15 หมู่บ้าน มีจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 1,459 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 13,301 คน จำแนกเป็นผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านสุขภาพเรื้อรังมีจำนวน 252 คน และไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เลยจำนวน 44 คน รวม 296 คน หรือคิดเป็น 20.30 เปอร์เซ็นต์ของผู้สูงอายุในชุมชนทั้งหมด (Kaewsrissai, 2018) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีระดับคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง ทำให้ผู้สูงอายุที่อยู่

กับบ้านขาดคนดูแล คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด พัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยเริ่มต้นจากชุมชนต้นแบบจำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6 และหมู่ 16 และจะใช้หลักสูตรนี้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุสำหรับหมู่บ้านอื่น ๆ ในพื้นที่ต่อไป

จากการที่ผู้วิจัยลงพื้นที่ให้บริการวิชาการร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์ ประกอบกับรูปแบบการติดต่อสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ที่มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์กันอย่างแพร่หลาย ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะสร้างแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศขึ้น เพื่อเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ โดยเลือกช่องทางการนำเสนอที่เหมาะสมกับรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

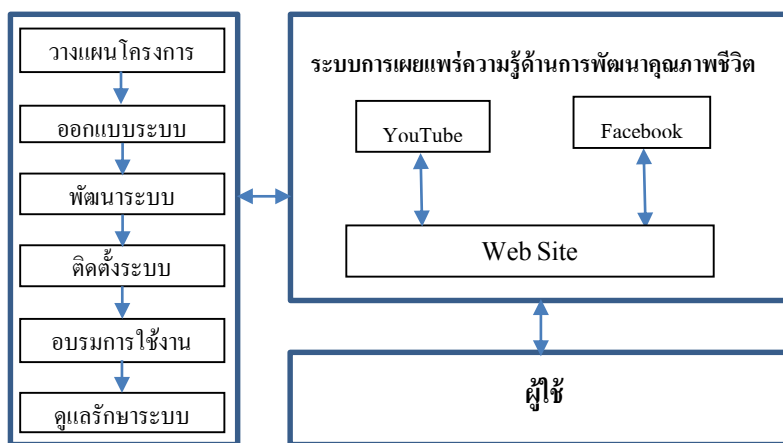
1. เพื่อพัฒนาระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีพื้นที่การศึกษาที่ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 พัฒนาระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาระบบตามกระบวนการของวัฏจักรการพัฒนาหรือเอสดีแอลซี (System Development Life Cycle : SDLC) โดยศึกษาความต้องการของผู้ใช้จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key

Informant) ซึ่งใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้างาน พัฒนาสังคม ผู้ใหญ่บ้าน รองผู้ใหญ่บ้าน และหัวหน้าชุมชน ของตำบลเสม็ด จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Deep Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การบรรยายเชิงพรรณนา และพัฒนาระบบโดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ pHp, MySQL, Edit Plus ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต แก่ผู้สูงอายุ

ระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพของระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นที่ได้จากการศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ นำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยมีค่าความเที่ยง

ของแบบสอบถามเป็น 0.82 แล้วจัดทำแบบสอบถามซึ่งออกแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert scale) ดังนี้ ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย และ ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินระบบสารสนเทศด้านความต้องการการทำงาน (Functional requirement test) เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าระบบที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความถูกต้องและตรงตามความต้องการของผู้ใช้ และ 2) การประเมินระบบด้านการใช้งาน (Usability test) เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าระบบที่ได้พัฒนาขึ้นนั้นมีความสามารถในการใช้งานเป็นอย่างไร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สูงอายุและประชาชนในตำบลเสม็ด ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 20 คน

วิธีดำเนินการวิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถามหลังจากอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้ใช้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยนำผลที่ได้เทียบกับเกณฑ์การประเมิน (Kimberlee, 2011) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 – 5.00 หมายความว่า ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 – 4.49 หมายความว่า ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 – 3.49 หมายความว่า ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 – 2.49 หมายความว่า ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.49 หมายความว่า ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมความต้องการจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อนำมาวางแผนและออกแบบระบบ พบว่าผู้ต้องการระบบที่สามารถเข้าถึงได้รวดเร็ว ค้นหาสิ่งที่ต้องการได้ง่าย นำเสนอข้อมูลในลักษณะของสื่อประสมหลากหลายรูปแบบที่เป็นมิตรต่อผู้ใช้ ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ความต้องการ มาออกแบบส่วนติดต่อกับผู้ใช้ (User Interface) ของระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดไว้ในรูปแบบของข้อความ รูปภาพ และคลิปวิดีโอ การนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการสำหรับทุกกิจกรรมจะนำเสนอในรูปแบบคลิปวิดีโอสั้น ๆ พร้อมข้อความประกอบ ทุกหน้าจอก็จะมี Navigation เชื่อมโยงทุกหน้าเข้าด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน ผลการพัฒนาระบบแสดงดังภาพที่ 2-4

ภาพที่ 2: หน้าแรกของระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาพที่ 3: แสดงช่องทางการเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ภาพที่ 4: เมื่อเลือกการนำเสนอเป็นคลิปวิดีโอ

ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของผู้ใช้ต่อระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แสดงดังตารางที่ 1-2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1

ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของระบบสารสนเทศด้านความต้องการการทำงาน

ข้อ	ความคิดเห็น	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา มีความเหมาะสม	4.50	0.51	มากที่สุด
2	การออกแบบหน้าจอ มีความเหมาะสม	4.45	0.51	มาก
3	ลำดับการนำเสนอเนื้อหา มีความเหมาะสม	4.45	0.51	มาก
4	เนื้อหาที่น่าสนใจ ครบถ้วน ถูกต้อง และมีความเหมาะสม	4.35	0.59	มาก
5	แบบอักษรและขนาดตัวอักษร มีความเหมาะสม	4.20	0.77	มาก
	ระดับความคิดเห็นในภาพรวม	4.15	0.75	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อระบบสารสนเทศด้านความต้องการการทำงาน พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ประเมินระดับความคิดเห็นของระบบสารสนเทศด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ การออกแบบหน้าจอและลำดับการนำเสนอเนื้อหา ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2

ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของระบบสารสนเทศด้านการใช้งาน

ข้อ	ความคิดเห็น	ผลการประเมิน		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ง่ายต่อการเรียนรู้และการใช้งาน	4.55	0.51	มากที่สุด
2	เนื้อหามีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์	4.50	0.69	มากที่สุด
3	จัดหมวดหมู่เนื้อหาได้เหมาะสม	4.45	0.60	มาก
4	รูปแบบการนำเสนอสวยงามมีความเหมาะสม	4.35	0.75	มาก
5	เข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว	4.25	0.79	มาก
6	มีความเป็นมาตรฐานในการนำเสนอเนื้อหา	4.20	0.41	มาก
	ระดับความคิดเห็นในภาพรวม	4.35	0.67	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อระบบสารสนเทศด้านการใช้งาน โดยภาพรวม พบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าโดยผู้ประเมินมีระดับความคิดเห็นด้านความง่ายต่อการเรียนรู้และการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ เนื้อหาที่มีประโยชน์และมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนาระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากการวิจัยทำให้ได้รูปแบบการนำเสนอที่ผู้มีความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศฯ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการพัฒนาระบบผู้วิจัยได้คำนึงถึงความเป็นมาตรฐานและองค์ประกอบการออกแบบที่มีความเรียบง่าย

ใช้รูปแบบเดียวกันตามความต้องการการทำงานของผู้ใช้ นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้งาน โดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์และออกแบบระบบตามวิธีวัฏจักรการพัฒนาระบบเอสดีแอลซี ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้และสามารถสืบค้นผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ด้วยคำอิสระได้เป็นอย่างดี สามารถเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการได้ง่าย ตามผลการศึกษาของ

Meteewalitwong (2014) ที่ใช้แนวคิดของ Zwass (1998) ในการจำแนกประสิทธิภาพของระบบออกเป็น 4 ด้านด้วยกัน คือ ด้านคุณลักษณะที่ดี ด้านคุณภาพเวลา ด้านคุณภาพของเนื้อหา และด้านคุณภาพของรูปแบบ โดยมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการวัดประสิทธิภาพ ได้แก่ ใช้งานง่าย สะดวก ไม่ซับซ้อน การทำงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถประมวลผลได้อย่างถูกต้อง เรียกดูข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลเป็นปัจจุบันและสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา และตรงกับความต้องการใช้สารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ระบบสามารถนำเสนอข้อมูลได้ตรงตามความต้องการ ผู้ใช้มีความคิดเห็นต่อการใช้งานระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Saenkhom, Jeewattana and Pimklad (2017) ที่พบว่า ผู้ใช้ให้ความสำคัญกับเนื้อหา การออกแบบหน้าจอ และการใช้งาน โดยมีความคิดเห็นต่อด้านต่าง ๆ ในระดับมาก

2. การประเมินประสิทธิภาพของระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยผู้ใช้ ผลการวิจัยพบว่า ด้านความต้องการการทำงานของระบบ ผู้ใช้มีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก โดยผู้ประเมินมีระดับความคิดเห็นของระบบด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ลำดับการนำเสนอเนื้อหาและการออกแบบหน้าจอ เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้หลักการออกแบบของ Pawar (2018) ที่กล่าวไว้ว่าประสิทธิภาพของระบบขึ้นอยู่กับความง่ายต่อการใช้งานของผู้ใช้มากที่สุด การออกแบบจะต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่จะสื่อสารต้องอ่านง่าย การเลือกใช้ภาพและสีเหมาะสม มีการเชื่อมโยงระหว่างหน้าเอกสาร ใช้เวลาในการโหลดเนื้อหาน้อย และสามารถแสดงผลได้ดีในทุกอุปกรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Puttitaweessri, Kranruang and Rimphati (2019) ที่พบว่า ผู้ใช้

มีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของระบบนำทางการท่องเที่ยวแบบครบวงจรผ่านสมาร์ตโฟนในจังหวัดราชบุรี ในด้านการออกแบบและวิธีนำเสนอข้อมูลในระดับมาก โดยรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย องค์ประกอบหน้าจอสวยงาม ภาพประกอบชัดเจน เพราะสามารถดึงดูดความสนใจได้ดี

ส่วนด้านการใช้งานระบบ ผู้ใช้มีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก โดยผู้ประเมินมีระดับความคิดเห็นด้านความง่ายต่อการเรียนรู้และการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ เนื้อหา มีประโยชน์และมีความเหมาะสม ผู้ใช้สามารถกลับมาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เป็นเพราะการพัฒนาระบบได้มีการวิเคราะห์และออกแบบตามความต้องการของผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นผู้ใช้ โดยนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่ผู้ใช้ต้องการและคำนึงถึงความเหมาะสมกับอายุของผู้ใช้งาน ผู้วิจัยเลือกแสดงผลเนื้อหาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้ใช้งานจะได้รับและความง่ายในการเข้าใช้งานเนื้อหาต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nirarach, Areerach and Kaewbandon (2016) ที่พบว่า ผู้ใช้ให้ความสำคัญกับประโยชน์จากการใช้งานระบบสารสนเทศการประชุมวิชาการสำหรับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มากที่สุด รองลงมาคือความง่ายในการใช้งาน

การพัฒนาแบบเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้สูงอายุโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น นอกจากการนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์ (Web Site) แล้ว ผู้วิจัยได้เลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Youtube และ FaceBook ในการนำเสนอข้อมูลร่วมด้วย นอกจากจะเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับบุคคลทั่วไปแล้ว ยังสามารถประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนรวมถึงผลผลิตของชุมชนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Saeheng (2019) ที่พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อการใช้อีสื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการอบรมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู TM-PLC ในระดับมากที่สุด และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลยังส่งผลถึงภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรอีกด้วย (Satmune & Boriruk, 2019)

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้สูงอายุ ดังนั้น ผู้ใช้อาจไม่มีความคุ้นเคยและไม่ชำนาญในการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงจำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติการใช้งานเพื่อให้มีความชำนาญมากขึ้น และต้องมีการใช้งานอย่างสม่ำเสมอจึงจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด

References

- Arlete, P. F. & Anita, L. N. (2015). Resilience in aging : Literature review. *Cienc Saude Coletiva*, 20(5): 1475-1491.
- Imiwat, P., Wongpatum, N., Somkuan, K. & Tunkaew, S. (2019). Guidelines developing elderly's quality of life via community learning center. *Journal of MCU Peace Studies*, 7(2): 364-378. [in Thai]
- Kaewsrirai, N. (2018). *A chief executive of Samet subdistrict administration organization, Muang district, Buriram province*. (October 13, 2018). Interview. [in Thai]
- Kimberlee A. Gretebeck, et al. (2011). Factors predicting physical activity among older Thais living in low socioeconomic urban communities. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*, 15(1): 39-56.
- Konkaew, K., Thonglerm, P. & Sapprasert, S. (2019). Factors predicting quality of life among homebound elderly people, Khlong Khlung district, Kamphaengphet province. *Journal of Health Science*, 28(3): 394-401. [in Thai]
- Meteewalitwong, T. (2014). *Factors affecting the effectiveness of government fiscal management information system (GFMIS) of Maejo university*. Chiang Mai: Chiang Mai University. [in Thai]

- Nirarach, S., Areerach, W. & Kaewbandon, B. (2016). The development of information systems for internal quality assurance at the curriculum level. *Journal of Information Technology Management and Innovation*, 3(1): 26-34. [in Thai]
- Parayat, C., Kangchai W. & Somanusorn, S. (2016). Predictive factors of resilience among elderly. *The Journal of Faculty of Nursing Burapha University*, 24(2) : 97-106. [in Thai]
- Pawar, S. (2018). *8 Principles of Good Website Design*. Retrieved on 16 June 2019 from <https://wpastra.com/good-website-design/>.
- PhimPhandee, W. (2019). The empowering resilience among the elderly in eastern economic corridor according to buddhist principles. *Journal of MCU Peace Studies*, 7(3): 737-750. [in Thai]
- Puttitaweessri, P., Kranruang, D. & Rimphati, W. (2019). Development of smartphone-based navigation system in Ratchaburi. *Thaksin Journal*, 22(1): 97-108. [in Thai]
- Saeheng, K. (2019). A study on the context problems and needs of using the e-learning for learning and teaching. *Journal of Information Technology Management and Innovation*, 6(1): 29-40. [in Thai]
- Saenkham, T., Jeewattana, S. & Pimklad, N. (2017). The development Buriram Rajabhat University Alumni Website. *Journal of Information Technology Management and Innovation*, 4(2): 142-151. [in Thai]
- Satmune, J. & Boriruk, S. (2019). The supporting development of the public relations management system for the educational institution. *Journal of Information Technology Management and Innovation*, 6(1): 60-68. [in Thai]

Zwass, V. (1998). *Structure and macro-level impacts of electronic commerce: from technological infrastructure to electronic market places*. Boston: McGraw-Hill.

Author

Dr. Thippawan Saenkham

Lecturer of Computer Science Program, Faculty of Science,

Buriram Rajabhat University

439 Jira Road, Muang District, Buriram Province, Thailand 31000

Tel.: 081-879-9128 E-mail: Thippawan.sk@bru.ac.th

